

Многія абітурыенты задумваюцца паступіць у Беларускае дзяржаўнае ўніверсітэт культуры і мастацтваў пасля канцэртаў студэнцкіх калектываў ці эмацыйных аповедаў сяброў. Некаторыя атрымліваюць запрашэнне паступаць на конкурсах, дзяржэкзаменах у каледжах ці студыях. Але асноўная частка абітурыентаў сцвярджаецца ў прафесійным выбары на днях адчыненых дзвярэй і праслухоўваннях. Прафесійныя парады выкладчыкаў дапамагаюць добра падрыхтавацца да творчых экзаменаў у Беларускае дзяржаўнае ўніверсітэт культуры і мастацтваў не толькі хлопцам і дзяўчатам, але і іх родным.

Пры паступленні на большасць спецыяльнасцей БДУКМ, акрамя цэнтралізаванага тэсціравання, патрэбна здаць творчыя іспыты. Так, на спецыяльнасць "Харэаграфічнае мастацтва" набор праходзіць па чатырох напрамках — народным, бальным, эстрадным і сучасным танцы. Экзаменацыйных этапаў тры: на першым — "Класічны танец" — абітурыенты павінны прадэманстраваць выразнасць і пластыку рухаў класічнага танца. На другім — "Сцэнічны (конкурсны танец)" — трэба паказаць характар, манеру і харэаграфічную тэхніку. На трэцім этапе — "Кампазіцыя і пастаноўка танца" — абітурыент павінен самастойна скласці і выканаць сольны танцавальны эцюд (кампазіцыю) і адказаць на пытанні пра стан развіцця харэаграфічнага мастацтва. Сумоўе з абітурыентам дапамагае камісія вызначыць яго матывацыю і зацікаўленасць да прафесіі.

Па словах старшага выкладчыка кафедры харэаграфіі Ірыны Віктараўны Канавальчык, тыя, хто паступае на спецыяльнасць "Харэаграфічнае мастацтва", павінны мець першасную харэаграфічную падрыхтоўку, неабходныя прафесійныя і анатома-фізічныя дадзеныя для заняткаў харэаграфіяй.

— На хітрыкі на экзамене пайсці немагчыма: згадзіцеся, як можна хітрыць, стоячы ў першай пазіцыі? Абітурыент застаецца сам-насам з камісіяй і можа разлічваць толькі на свае веды. Калі можа нешта паказаць — паказвае. Бывае, дзіця не зусім падрыхтавана, але схоплівае наляту — гэта паказвае нам, што з чалавекам можна працаваць, — тлумачыць Ірына Віктараўна. — Камісію не трэба здзіўляць: мы хочам бачыць перад сабой найперш тых, хто прыходзіць за ведамі, за прафесіяй. Не варта імкнуцца выдзеліцца, бо самае каштоўнае ў абітурыенце — патэнцыял.

Студэнтка 2 курса Ксенія Жыдкая абрала кірунак спецыяльнасці "Харэаграфічнае мастацтва (народны танец)". Сяброўства з танцамі ў яе пачалося з дзіцячага садка. У пачатковай школе імкненне ўмацавалася, і пасля 8 класа дзяўчына вырашыла: буду харэографам. Яна пераканана, што, калі абітурыент наведваў курсы і дні адчыненых дзвярэй, успрымаць атмасферу экзамена будзе несладка.

— У нас звярталі асаблівую ўвагу на знешнасць і рост. Не выпускалі з поля зроку і хлопцаў (у нашай групе іх шасцёра — гэта, лічыцца, добра), — расказвае Ксюша. — Карыснымі на экзамене сталі веды хадоў беларускага танца, бо на беларускую музыку іншыя (напрыклад, украінскія ці рускія народныя танцы) не кладуцца.

Парада № 1

Памятайце: у нашай справе самае важнае — артыстызм. Нават калі недзе не дапрацаваў па тэхніцы, — пакары глядача ўсмешкай.

Прыхільнікаў спецыяльнасцей "Спева (народныя)", "Народная творчасць (харавая музыка акадэмічная)" і "Народная творчасць (харавая музыка народная)" шукаюць на рэспубліканскіх конкурсах, сярод выпускнікоў музычных каледжаў і калектываў самадзейнасці. Іх чакаюць тры іспыты: выканальная частка (выкананне дзве кампазіцый — народнай і аўтарскай, ігра на фартэпіяна і чытанне прэзіячнага ўрыўка ці байкі), сальфеджыя (вусна і пісьмова) і калоквіум (складаецца з пытанняў па тэмах напрамкаў спецыяльнасцей).

Ва ўніверсітэце лічыцца, што з грунтоўным багажом ведаў падцыс да экзаменаў можна, калі добра папрацаваць на падрыхтоўчых курсах, наведваць кансультацыі. А абітурыентам, якія рыхтуюцца самастойна, выкладчыкі раіць кіравацца патрабаваннямі да іспытаў і дапаможнікам для паступлення.

Дзіяна Жукоўская з некалькіх варыянтаў (вучоба ў Расіі, Латвіі, Беларускай дзяржаўнай акадэміі мастацтваў і ў БДУКМ) выбрала апошні. І стала студэнткай напрамку спецыяльнасці "Народная творчасць (харавая музыка акадэмічная)". Па гэтым жа напрамку першакурсніца раней вучылася ў гімназіі-каледжы мастацтваў імя І.В.Ахрэмчыка. Спачатку Дзіяна 8 год займалася на фартэпіяна, але ва ўстанове адукацыі дзяўчыну змаглі пераарыентаваць. У дырыжыраванні выключную ролю займаюць эмоцыі, а іх у яе не займаць. Да таго ж, жыве музыкай.

Дзяўчына прызнаецца, што самым цяжкім падчас іспытаў быў калоквіум. Сёлета вельмі дапамаглі на іспыце грунтоўныя веды па гісторыі беларускай музыкі.

Парада № 2

Артыст павінен заўсёды варта выглядаць (нават той, які толькі вырашыў ім стаць) і імкнуцца наперад.

Паступаць на тэатральны кірунак спецыяльнасці "Народная творчасць", напрамку спецыяльнасці "Рэжысура святаў (тэатралізаваная)", "Рэжысура святаў (народныя)", "Мастацтва эстрады (рэжысура)" — значыць прайсці праз іспыт па акцёрскім майстэрстве, экзамен па рэжысуры і суб'яседаванні. У першым выпадку абітурыент чытае байку і паэтычны ўрывак, паказвае самастойна падрыхтаваны эцюд. Акрамя таго, вітаецца, калі маладыя людзі чытаюць творы ўласнага сачынення, іграюць на музычных інструментах. На экзамене па рэжысуры патрэбна прадставіць уласнае



Каб чалавек цягнуўся за мастацтвам



бачанне пастаноўкі аднаго з класічных твораў, заяўленага ў патрабаваннях, абараніць яго.

Студэнт напрамку спецыяльнасці "Рэжысура святаў (тэатралізаваная)" Уладзіслаў Кутас на творчым іспыце абараняў праект па арганізацыі дня горада Нясвіжа, па правядзенні аўтарскай гульні. Гаворыць, што свае першыя экзамены ва ўніверсітэце не забудзе ніколі.

— У маім узросце многія слухаюць сяброў. Добра, што я паслухаў бацькоў, — перакананы другаккурснік. — Універсітэт — гэта шанс для абітурыентаў з небульных школ знайсці сябе ў жыцці. Асабліва наш. Думаецца, я калі-небудзь мог падумаць, што стану ўдзельнікам спектакля "Дуброўскі" ў музычным тэатры? Паступленне ў БДУКМ — гэта казка з добрым фіналам.

Парада № 3

Не бойцеся, будзьце адкрытыя свету, захоўваючы пры гэтым уласны стрыжань.

Напрамку спецыяльнасці кафедры мастацтва эстрады — "Мастацтва эстрады (спевы)", "Мастацтва эстрады (інструментальная музыка)" — адны з найбольш запатрабаваных ва ўніверсітэце, таму што на выбар моладзі ўплываюць праекты "Фабрыка зорак" і "Голас". Тут выкладчыкі праводзяць многа кансультацый, абітурыенты атрымліваюць парады спецыялістаў, могуць рэальна паглядзець на ўласныя здольнасці і ацаніць шанцы на паступленне.

Абітурыентаў, якія выбралі гэтыя напрамкі, таксама чакаюць тры іспыты. На першым трэба выканаць тры кампазіцыі (як правіла, рознапланавыя): дзве з музычным суправаджэннем, адну — акапэльна (у выпадку са спевакамі), прачытаць байку. Другі і трэці — сальфеджыя і калоквіум. Для "інструменталістаў" першы этап складаецца з выканання акадэмічнай, джазавай і рок-музыкі, — расказвае старшы выкладчык кафедры мастацтва эстрады Таццяна Мікалаеўна Дробышава.

Першакурсніца Надзея Вайцяховіч пасля заканчэння Мінскага дзяржаўнага музычнага каледжа імя М.І. Глінкі выбрала спецыяльнасць "Мастацтва эстрады (спевы)". Дзяўчына прызнаецца, што, дзякуючы кансультацыям і магчымасці "адчуць" экзаменацыйную аўдыторыю, да пачатку творчых іспытаў страх амаль сышоў. А з тымі перажываннямі, што засталіся, дапамагалі навакольныя — такія ж адкрытыя абітурыенты, як і яна.

— Мы ўсе перазнаёмліліся адразу, сталі разам абмяркоўваць пытанні з калоквіума. І экзамен прайшоў хутка і спакойна. Першае, што хацелася, калі выйшла з выпрабавання, — расказаць матулі, што ўзяла гэту прыступку, — дзельца студэнтка. — Мне дапамаглі быць смелай: я заўсёды сумняваюся ў сваіх здольнасцях. Але на гэта пакутуюць многія выканаўцы: для большасці з іх, нават самых гарманічных у сваёй справе, няма мяжы для развіцця.

Парада № 4

Уважліва прачытайце экзаменацыйныя патрабаванні, дасканала прапрацуйце матэрыял і вазьміце яго за арыенцір. Слухайце выкладчыкаў на курсах і кансультацыях, і, галоўнае — праслухоўвайцеся да іх: гэта дакладна вам не перашкодзіць. Верце ў сябе!

Тры іспыты па напрамку спецыяльнасці "Народная творчасць (інструментальная музыка)" уключаюць у сябе традыцыйнае сальфеджыя, калоквіум і прафесійны іспыт. Патрэбна выканаць два сачыненні — п'есу і твор буйной формы. Па словах Волгі Аляксандраўны Немцавай — загадчыка кафедры народна-інструментальнай творчасці, напрамак "Інструментальная музыка" аб'ядноўвае добра падрыхтаваных выканаўцаў, якія валодаюць рознымі інструментамі (акардэон, баян, мандаліна, цымбалы і іншыя).

— Набор залежыць ад вынікаў абітурыентаў. Калі лепшыя адзнакі (балы) будуць у дзесяці баяністаў, то і залічаны будуць дзесяць баяністаў, — тлумачыць Волга Аляксандраўна.

Удалым заканчэннем творчых іспытаў выкладчыкі лічаць залічэнне абітурыентаў, падчас якога цяжка зрабіць выбар, бо з лепшых патрэбна выбраць найвыбітныя.

Студэнты папярэджаюць абітурыентаў, што патрэбна быць гатовымі да сур'ёзнай індывідуальнай работы па-за заняткамі.

— Нас ужо не напружвае, што позна прыходзім дадому, таму што ад стомленасці пасля насычанага дня застаецца радасць. Адбыць заняткі і сысці — гэта не пра наш універсітэт. Паверце, тыя, хто прыходзіць сюды проста так, надоўга не затрымліваюцца, — запэўніваюць маладыя людзі.

Мы імкнемся спрыяць развіццю беларускай культуры. Трэба ўплываць на асяроддзе, быць прыкладам не толькі на сцэне, але і ў жыцці.

Ірына ІВАШКА.

ivashka@nastgaz.by

Фота з асабістага архіва герояў.